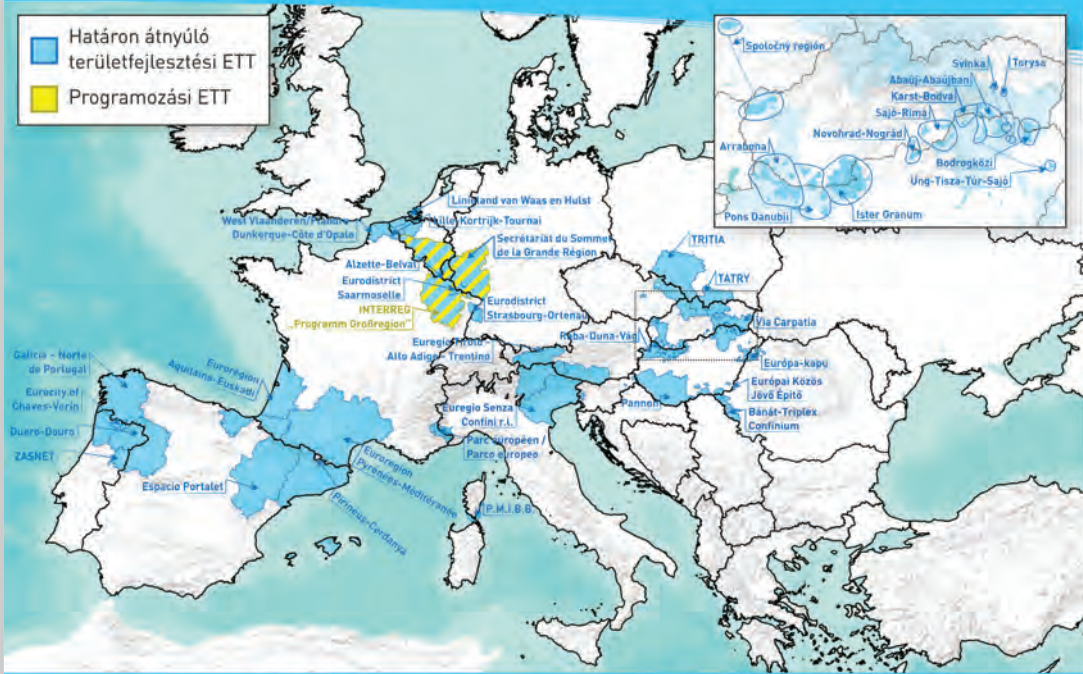

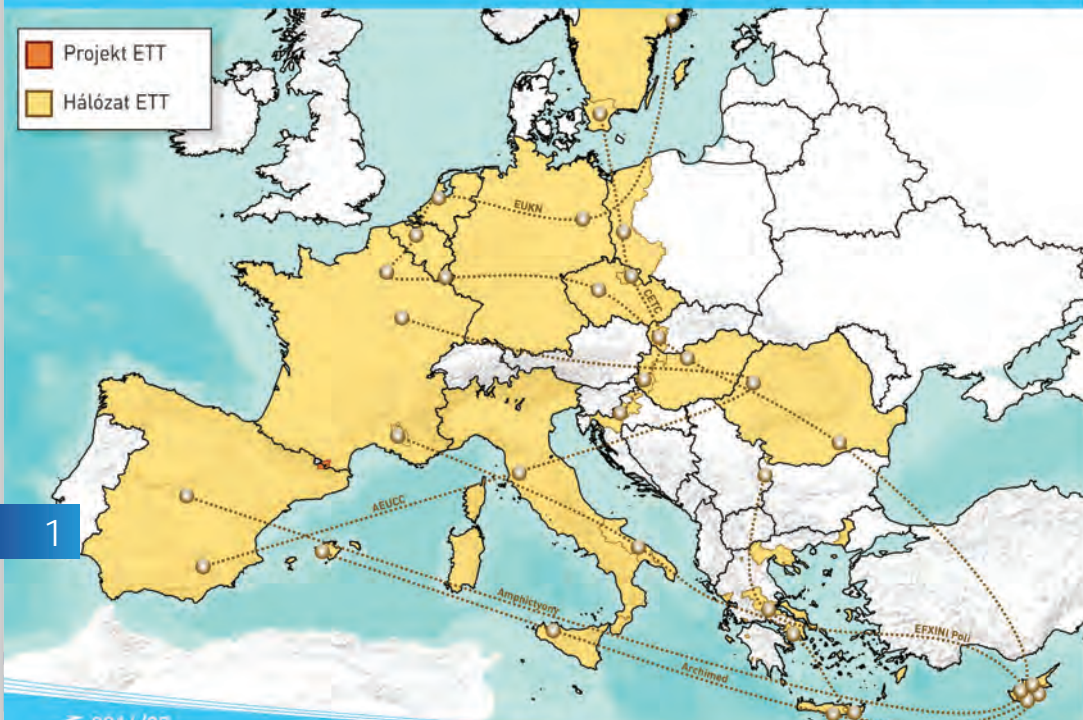

**A magyar ETT-program
eredményei
2010–2014**

- Határon átnyúló területfejlesztési ETT
- Programozási ETT

- Projekt ETT
- Hálózat ETT

1

1 Magyarország, a határon átnyúló intézményi innováció éллоvasa

2014 nyarán az Európai Unióban 48 regisztrált európai területi társulás (ETT; angol elnevezéssel: European Grouping of Territorial Cooperation, EGTC) működött. Ezek közül 19-nek volt magyar tagja, 14-nek pedig a székhelye is Magyarországon található, a legtöbb ETT a magyar-szlovák határon került bejegyzésre.

Az ETT-k sikerében meghatározó szerepe volt az 1082/2006/EK-rendelet előkészítésében aktívan közreműködő volt fideszes EP-képviselőnek, Pálfi Istvánnak, aki tragikusan fiatalon, 2006-ban bekövetkezett halála előtt körbeutazta a magyar határ menti térségeket az új eszköz érkezésének hírével. Az ő ösztönzésére kezdődött meg több ETT alapítási folyamata, a vonatkozó uniós rendelet elfogadását követően.

Az EGTC, magyar elnevezésével európai területi társulás (ETT), uniós jogi eszköz, amely főként az európai területi együttműködés (ETE) célkitűzéshez kapcsolódó fejlesztések (projektek, programok) megvalósítását szolgálja.

Az ETT innovativitása a korábbi határon átnyúló együttműködési formákkal szemben abban áll, hogy minden érintett államban jóváhagyást kell szerezni a tagok részvételéhez, de ennek fejében az ETT önálló jogképességet nyer az adott országokban. A határ túloldalán is foglalkoztathat alkalmazottakat, működtethet intézményeket és vállalkozásokat, ezáltal a határon átnyúló, integrált területfejlesztéshez szükséges kompetenciák jó részével rendelkezik.

ETT-t természetesen nem kizárólag határ menti területfejlesztési feladatok céljával lehet alapítani, de ez a leggyakoribb formája.

Az ETT-k létrehozását az 1082/2006/EK-rendelet tette lehetővé, 2007 nyarától. Magyarország az elsők között fogadta el a kapcsolódó jogszabályt, a 2007. évi XCIX. törvénnyel.

Az új jogi-intézményi eszköz népszerűségéhez hasonló súllyal járult hozzá a 2010-ben hivatalba lépett kormány egyik első határozata (1178/2010. (VIII.24.) sz. kormányhatározat), amelyben többek között

- » a közigazgatási és igazságügyi miniszter feladatául szabta, hogy dolgozza ki „az európai területi együttműködési csoportosulásokkal összefüggő stratégiai tervezési fejlesztési feladatok koncepcióját”;
- » és hogy a nemzeti fejlesztési miniszterrel együtt vizsgálja meg az ETT-k „alapítási, fejlesztési, működési, költségvetési és hatékony pályázási feltételeit”.

A kormányhatározat emellett rendelkezett a Pálfi István emlékét őrző díj megalapításáról is.

A magyar határok mentén a fenti határozat és az annak nyomán elkészült koncepció alapján kezdődött meg a határ menti integrált térségfejlesztési munka, amelynek kitüntetett szereplői lettek az ETT-k. A munka koordinációját 2014-ig a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Határon Átnyúló Területi Közigazgatási Kapcsolatok Főosztálya koordinálta, a Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálatának (CESCI) szakmai támogatásával.

Az ETT-program magába foglalta

- » a tárcaközi ETT munkacsoport életre hívását és működtetését;
- » az ETT-k fejlesztési igényeinek beépítését a szakpolitikákba;
- » a működő ETT-k képviselőinek, az érdekelt hatóságoknak, minisztériumoknak, szakmai szervezeteknek és a Fővárosi Bíróságnak a részvételével létrehozott, éves rendszerességgel ülésező ETT-fórumot;
- » a jóváhagyó hatóságok számára éves szinten megrendezett konferenciát;
- » a 2011-től kezdve évente meghirdetésre kerülő ETT pályázati alapot, amely az ETT-k alapítását és működését segíti anyagilag;
- » a H4 Hunor irodán keresztüli információnyújtást;
- » az ETT-menedzserek számára negyedéves rendszerességgel megrendezett műhelytalálkozókat;
- » az ETT-k számára nyújtott szakmai-fejlesztési támogatást.

Jórészt a koordinációnak és a jó szakmai kapcsolatoknak köszönhető, hogy az ETT-k nagy számán túl a magyar részvételű csoportosulások többsége igen aktív munkát végez bejegyzése óta, példát adva nemcsak a közép-európai térség, hanem az egész Unió határ menti együttműködésben érintett szereplőinek.

A kormányhatározat elfogadása óta összesen 14 ETT alakult magyar részvétellel, és többségük nem kizárólag a szervezet kiépítésével foglalkozik, hanem stratégiai és műszaki terveket, fejlesztési dokumentumokat készít, kiadványokat jelentet meg, projekteket és az adott térség szempontjából jelentős rendezvényeket valósít meg. Ezáltal az ETT-k a határon átnyúló konkrét napi együttműködésnek éppúgy főszereplői, mint az adott régió szükségletein alapuló fejlesztési munkának.

Általánosan elmondható, hogy a magyar részvételű ETT-k innovatívan közelítenek a fejlesztésekhez, integrált programokban gondolkodnak, az elmúlt években ehhez dolgoztak ki koncepciókat, stratégiai és műszaki dokumentációkat, végeztek kutatásokat. Jóllehet, az érintett tagállamok támogatási rendszerei nem teszik lehetővé határon átnyúló integrált területi beruházások (ITB-k) megvalósítását, több ilyen jellegű terv is született.

A Novohrad-Nógrád ETT a világ első UNESCO-védjeggel rendelkező határon átnyúló geoparkjának fejlesztését menedzseli. A fejlesztések alapját a táji-természeti örökség megőrzése jelenti, amelyre átfogó kutatási, képzési-oktatási, turisztikai és vállalkozásfejlesztési programot építettek rá. A geopark 2014-ben átadott, kiemelt projektként megvalósított oktató, kutató és irányító központja szolgál e program megvalósításának székhelyként.

A BTC, az Európa-kapu és az Európai Közös Jövő Építő ETT esetében a fejlesztések központi eleme az agrár innováció és az energetika összekapcsolása, az Ister-Granum ETT határon átnyúló helyi termelői hálózatot alakít ki, és határon átnyúló vállalkozási-logisztikai övezet létrehozását kezdeményezte. Ez a célkitűzés központi helyet foglal el a Pannon ETT terveiben is, ahol a mohácsi és a bajai dunai kapcsolat fejlesztésébe vonják be a horvát partnereket és Pécsset.

Az ABAÚJ-ABAÚJBAN ETT nemcsak kidolgozta II. Rákóczi Ferencről elnevezett komplex fejlesztési tervét, de a minisztériumi támogatás jóvoltából előkészítették egy nagy egészségügyi rekreációs centrum beruházásának műszakiterv-konceptcióját, látványtervekkel; a közvilágosítás korszerűsítésének tervét megújuló energia hasznosításával; és a települések virágosítását; valamint felmérték a tagtelepülések termálvíz-vagyonát, és négy termálkútra terveket is készítettek. Maga a fejlesztési terv nyolc gazdasági ágazatot érint, és több ezer munkahely megteremtésével számol, a BODROGKÖZI ETT terveihez hasonlóan, ahol szintén a táji örökség és a mezőgazdasági adottságok képezik a jövőbeli, foglalkoztatási célú fejlesztések alapját.

Az Arrabona ETT stratégiája a tudásintenzív gazdaság regionális kiterjesztését a vidéki területek puffer funkcióinak erősítésével párosítja, az RDV ETT pedig a közös magyar-szlovák Duna-szakasz rehabilitációját és integrált fejlesztését tervezi.

Az integráció azonban nemcsak a fejlesztési irányok megfogalmazásánál jelenik meg, hanem az ezeket segítő intézmények létrehozásánál is.

2014 nyaráig a két szlovák székhelyű ETT hozott létre magyarországi vállalkozást, az itteni források lehívása érdekében, de több csoportosulás is tervezi saját intézmények és vállalkozások alapítását. A magyar-szlovák Duna-szakasz idegenforgalmi integrációját egy kétszintű turisztikai desztinációs menedzsmentrendszer biztosíthatja. A BTC ETT saját energiaügynökségen keresztül javítaná a régióban a megújuló energiaforrások használati arányát.

Az Arrabona ETT fejlesztési kerekasztal és innovációs központ létrehozását tervezi, az RDV ETT pedig a határfolyó közös fejlesztését segítő szakértői Duna-klubot alapítana.

A Szlovákia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program (2014-2020) jelenlegi állása szerint a két érintett megyei szintű ETT fogja koordinálni a program kisprojekt-alapjának működését, ami kiemelt szerepet biztosít a források allokációját tekintve is a két csoportosulásnak.

Az Európa-kapu ETT keretein belül már ma is sikeresen működik a gazdaklub, és ezt a sikert a Régiók Bizottsága 2014-ben EGTC-díjjal (EGTC award) ismerte el. Az elismerés jelentőségét növeli, hogy két évente három-három európai ETT egy-egy kezdeményezését díjazták.

A Pons Danubii ETT egy magyar-szlovák CBC-projekt keretében hírügynökséget hozott létre, amelynek feladata volt a települési hírekből és az ETT-t érintő információkból egy híradó szerkesztése.

A BTC ETT saját fejlesztési irodát működtet a romániai Zsombolyán.

Az ABAÚJ-ABAÚJBAN ETT Hejcén, Restén és Buzitán nemzetközi turisztikai vállalkozói oktatási központot hozott létre, Perény-Hím településen pedig egy konferenciaközpontot. Az ETT-nek saját vállalkozói klubja van, amelyen belül külön turisztikai tagozat működik.

Az Ister-Granum ETT a helyi termékek regionális integrációját segítő védjegyrendszert vezet be 2015-től.

A szervezeti integráció fenti példái jelzik, hogy a magyar részvételű ETT-k megértették és ki is használják az EGTC-rendeletben rejlő lehetőséget.

2 A magyar részvételű ETT-k

Az alábbiakban a 2008 óta magyar részvétellel alapított, határ menti fejlesztési ETT közül mutatunk be 13-at (ezek közül kettő székhelye Szlovákiában található). Ezek az ETT-k megalapításuk óta aktív szereplői a határ menti együttműködésnek és területfejlesztésnek, projekteket valósítanak meg, szakmai hálózatokat építenek, rendezvényeket szerveznek, kiadványokat jelentetnek meg... Egyszóval: aktívan fejlesztik a határtérséget.

Részvételükkel negyedévente összeülő ETT-műhelyt működtet a CESC, amelyen az információk cseréje, a tapasztalatátadás mellett módjuk nyílik a különböző szintű döntéshozókkal és politikaformálókkal is találkozni.

ABAÚJ-ABAÚJBAN ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2010. május 27.
Székhelye	Miskolc
Honlapjának címe	www.abauj.info

Az ETT 14 tagja 2007 óta működik együtt. Ekkor alakult meg az ABAÚJ-ABAÚJBAN FEJLESZTÉSI PARTNERSÉG, amely az elsők között hozta létre az ETT-t, 2008-ban. Ez az első közhasznú jogállású csoportosulás, melyet csak 2010-ben jegyeztek be a pozsonyi, elhúzódo jóváhagyási eljárás miatt, Budapesten.

Ez idő alatt folytatták a korábban megkezdett fejlesztési munkát, mely során mintegy 8 millió euró értékű projekt megvalósítására került sor az ABAÚJ-i célterületen. A fejlesztések során a tagtelepüléseken lerakták a turisztika alapjait, növelték a KKV-k versenyképességét, létrehozták oktatási hálózatukat, egy nemzetközi vállalkozói klubot, és együttműködéseket alakítottak ki további 5 országgal.

A magyar kormány prioritásaihoz és az EU-s 2020 stratégiához illeszkedően elkészült a II. Rákóczi Ferenc Terv. Az eddigi határ menti szakmai fejlesztési munka alapozta meg a terv összeállítását, melyben több gazdasági ágazatot érintve, a határtérség komplex fejlesztését irányozták elő az ABAÚJ-i régióban.

Arrabona ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2011. május 24.
Székhelye	Győr
Honlapjának címe	www.arrabona.eu

Az Arrabona ETT-t Győr – mint székhely település – alapította további három városi önkormányzat (Mosonmagyaróvár, Dunaszerdahely és Somorja) részvételével. A csoportosulást a Fővárosi Bíróság 2011. május 24-én vette nyilvántartásba. A magyarországi Szigetköz, a Mosoni-síkság és a Sokoróalj közvetlenül Győrhöz kapcsolódó részből, illetve a szlovákiai Csallóköz és a Mátyusföld nyugati térségének tájegységeiből álló határtérségben létrehozott ETT tevékenységeit Magyarországon a mosonmagyaróvári és a győri, Szlovákiában a dunaszerdahelyi járás területére tervezi kiterjeszteni.

A csoportosuláshoz 2014-ig összesen 25 további település csatlakozott. Az ETT az Egyezményben ráruházott feladatokat látja el, közgyűlése évente egy-két alkalommal ülésezik, munkaszervezete Győrben működik. 2014-ben elkészült az Arrabona ETT integrált területi stratégiája, amely a 2014-2020 közötti időszakban megvalósítandó kiemelt fontosságú fejlesztéseket alapozza meg.

Banat-Triplex Confinium ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2011. január 5.
Székhelye	Mórahalom
Honlapjának címe	www.btc-egtc.eu

A Banat-Triplex Confinium ETT (ahogy arra elnevezése is utal) a magyar-román-szerb hármás határ térségben a gazdasági és társadalmi kohézió megerősítése érdekében létrejött első magyar-román európai területi együttműködési csoportosulás, mórahalmi székhellyel. Az együttműködés célja az elmúlt évtizedekben perifériára szorult határtérségek dinamizálása, a versenyképesség növelése. A BTC ETT elsősorban a klímaváltozással kapcsolatos kihívások kezelésére, a környezetvédelem újkori feladatainak megoldására, a megújuló energiaforrások kiaknázására, az infrastruktúra fejlesztésére, a szegénység elleni küzdelemre, a társadalmi felzárkóztatásra, a kis- és középvállalkozások versenyképességének növelésére, valamint az oktatás-képzés területeinek fejlesztésére törekszik.

Az ETT saját stratégiai tervvel rendelkezik, melyben a csoportosulás 2014-2020 (+2) tervei és annak megvalósítási formái ismerhetők meg.

BODROGKÖZI ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2012. április 11.
Székhelye	Miskolc
Honlapjának címe	www.bodrogkoziek.com

Az ETT az egyik legrégebben együttműködő szervezet, amely BODROGKÖZI FEJLESZTÉSI PARTNERSÉG-ként kezdte meg működését. 10 éves fennállásukat EGTC-s rendezvénysorozattal ünnepelték 2014-ben. Az ETT-t az elsők között alapították meg, 2008-ban, azonban – a szlovák jóváhagyási eljárás miatt – bejegyzésére csak 2012-ben került sor, a Fővárosi Bíróságon.

A 17 tag együttműködésének köszönhetően valósult meg a Karost és Bodrogszerdahelyt összekötő nemzetközi közút és híd újjáépítése. Az együttműködések továbbfejlesztését, a gasztronómiai és népi kulturális rendezvények sorozatát több uniós projekt biztosította. Az ETT folyamatosan részt vesz a határ menti projektek megvalósításában, segítségével és azok eredményeinek terjesztésében.

Elkészült az ETT hosszú távú mintaterve, mely a történelmi, földrajzi hagyományokra épül. A terv több gazdasági ágazatot érint, egymásra épülő és egymást kiegészítő fejlesztések halmaza. Mintegy 1000 állandó munkahelyet teremt a területen élő lakosságnak, és vállalkozásösztönző hatást biztosít.

Európa-kapu ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2012. május 3.
Székhelye	Nyíradony
Honlapjának címe	www.europakapu.eu

Az Európa-kapu ETT 2012-ben jött lére, a magyar-román határ menti térségben, nyíradonyi székhellyel. Megalakulása után tagbővítést kezdeményezett, és mára partner önkormányzatainak száma az alapításkori 8-ról 37-re növekedett. Az ETT területén számos gazdasági és turisztikai fejlesztési lehetőség kínálkozik. Említésre méltóak a jó minőségű termőföldek, erdők és turisztikai látványosságok (kastélyok, várak, templomok, pincesorok, emlékházak, fürdők stb.). Az ETT célja, hogy ezekre az erőforrásokra alapozva a partner önkormányzatokkal, a térségi civil szervezetekkel és a magáncégekkel közösen olyan fejlesztési programokat valósítson meg, amelyek a térség gazdasági és szociális fellendülését biztosítják, új munkahelyeket teremtve. Fejlesztési terveik között szerepel egy térségi vágóhíd, egy zöldség- és gyümölcsfeldolgozó létrehozása, közös kulturális programok szervezése, a térségi szakképzés támogatása, a helyi termékek népszerűsítése.

EURÓPA-KAPU ETT

Európa-kapu Korlátolt Felelősségű Európai
Területi Együttműködési Csoportosulás

Európai Közös Jövő Építő ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2012. október 17.
Székhelye	Pusztatollaka
Honlapjának címe	www.europaitarsulas.eu

A Csoportosulás általános célja, hogy a gazdasági és társadalmi kohézió megerősítése céljából, tagjai (Medgyesbodzás, Medgyesegyháza, Pusztatollaka, Kürtös (Curtici)) között előmozdítsa a határokon átnyúló együttműködést, felkeltse a figyelmet a térség és annak fejlesztési programjai iránt, továbbá elősegítse a terület fenntartható fejlődését.

A Csoportosulás stratégiai céljai a működési területén a következők:

- » közös régiófejlesztési tervek kidolgozása, projektfejlesztés és projektek megvalósítása;
- » az együttműködést, valamint a projektek fenntartását segítő közös intézmények létrehozása, működtetése;
- » együttműködés a turizmus fejlesztése érdekében: közös termékfejlesztés, turisztikai infrastruktúra fejlesztése, közös marketing;
- » közös turisztikai menedzsment.

A csoportosulás 2012-ben készítette el fejlesztési stratégiáját. 2013-ban közvetítésével és részvételével írt alá együttműködési megállapodást a két szomszédos megye katasztrófelhárítási szervezete.

Ister-Granum ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2008. november 12.
Székhelye	Esztergom
Honlapjának címe	www.istergranum.eu

Az Ister-Granum ETT a közép-európai régióban elsőként bejegyzett csoportosulás, amely a 2003-ban alapított, azonos nevű eurorégió munkáját emelte magasabb szintre. A jelenleg 82 helyi önkormányzatot magába foglaló együttműködés a magyarországi Esztergom és a szlovákiai Párkány vonzáskörzetét egyesíti.

Az ETT az elmúlt években négy területen kezdte meg fejlesztő munkáját:

- » a régió helyitermék-hálózatának megalapozása (helyi termelők és termelői piacok hálózatba szervezése, regionális védjegy kialakítása, rendezvények, vásárok szervezése);
- » egy határon átnyúló vállalkozási-logisztikai övezet és az ehhez szükséges partnerség kialakítása;
- » regionális környezetgazdálkodási központ létrehozása és a program elindítása;
- » a régió belső társadalmi kapcsolatait erősítő kulturális rendezvények lebonyolítása.

Az ETT tervei között szerepel az egészségügyi szolgáltatások integrációja és egy határon átnyúló turisztikai desztináció kialakítása is.

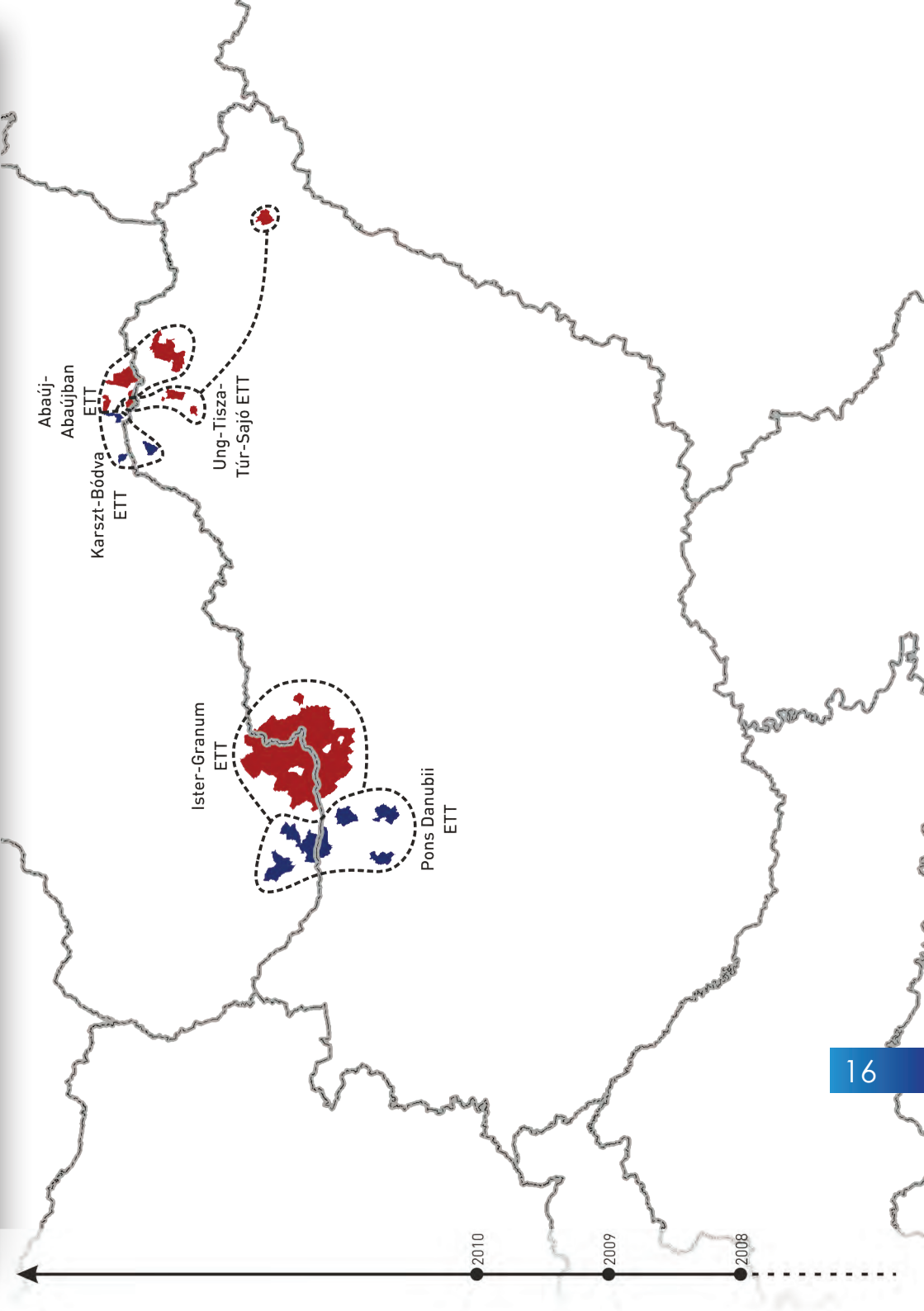
Novohrad-Nógrád ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2011. december 21.
Székhelye	Salgótarján
Honlapjának címe	www.nnegtc.eu

A Novohrad-Nógrád ETT-t Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata és Fülek Város Önkormányzata alapította 2011-ben, salgótarjáni székhellyel. Általános célja a gazdasági és társadalmi kohézió megerősítése, előmozdítva a határokon átnyúló együttműködéseket, a terület fenntartható fejlődése érdekében. A csoportosulás különös céljai elsősorban a Globális és Európai Geoparkok Hálózataihoz tartozó Novohrad-Nógrád Geopark tevékenységét érintik, annak 1578 km²-es területén (92 település 150 000 lakossal). Tevékenységébe tartoznak: infrastrukturális fejlesztések, vállalkozásfejlesztés, beruházásösztönzés, oktatás, képzés, kutatások generálása, valamint a természeti környezetre alapozva, az aktív turizmus elősegítése révén magasabb szintű kínálat megteremtése a természet- és környezetvédelemmel összhangban.

Munkaszervezete koordinálta a Geopark Oktató, Kutató és Irányító Központ kiemelt beruházás megvalósítását, és rendszeresen menedzsel a térséget érintő határon átnyúló projekteket is.

Abauji-
Abaujban
ETT

Karszt-Bódfa
ETT

Ung-Tisza-
Túr-Sajó ETT

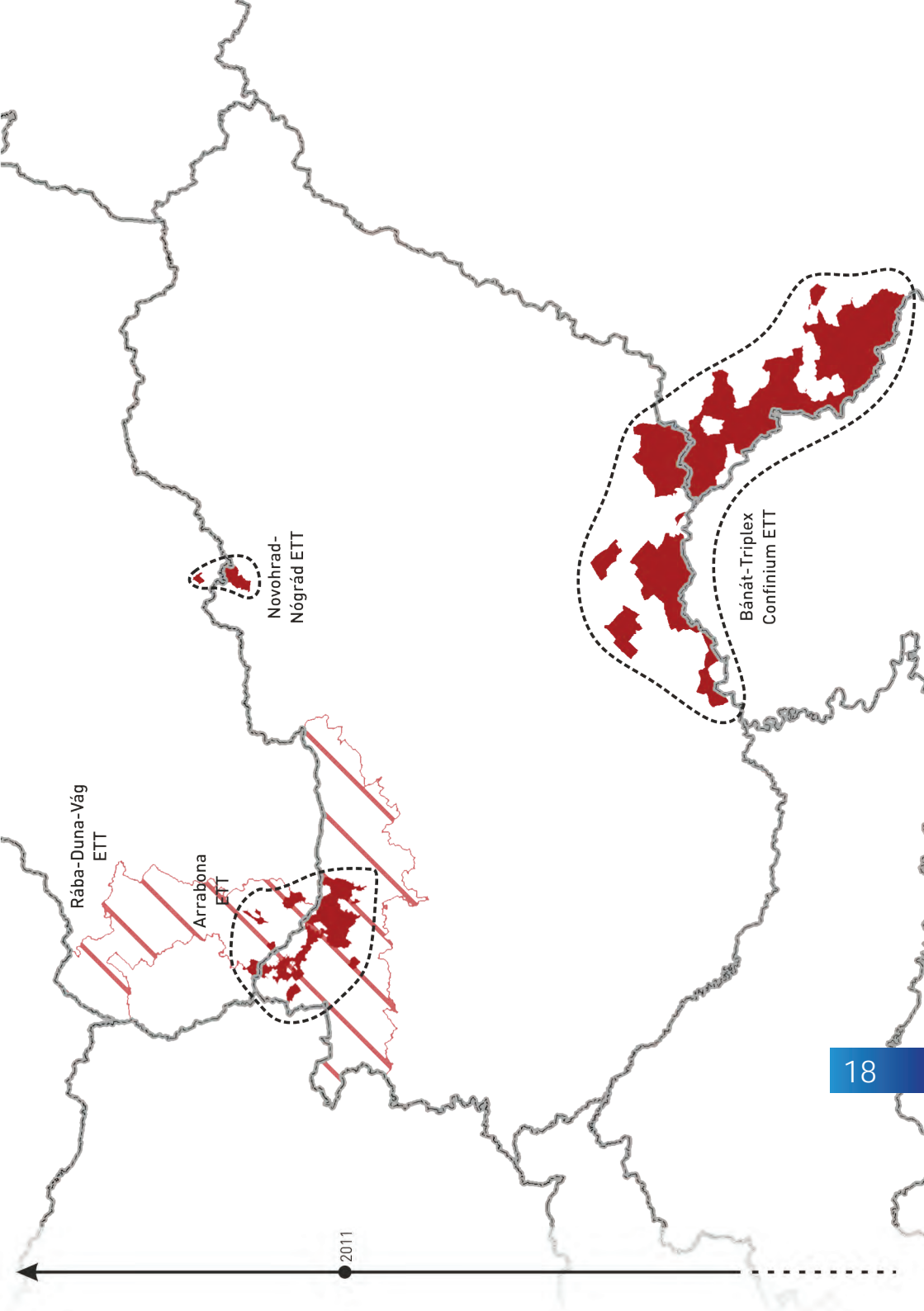
Ister-Granum
ETT

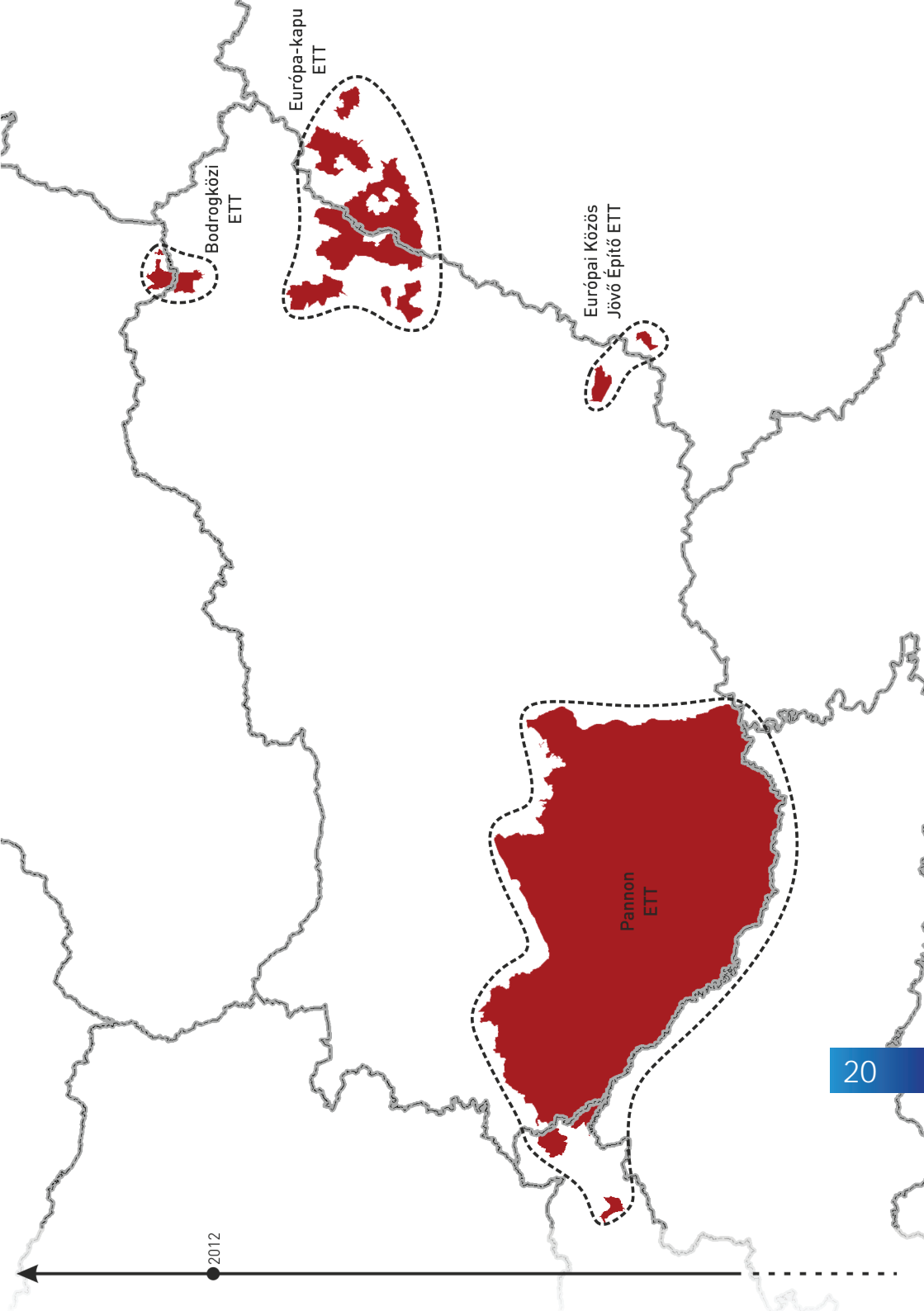
Pons Danubii
ETT

2010

2009

2008

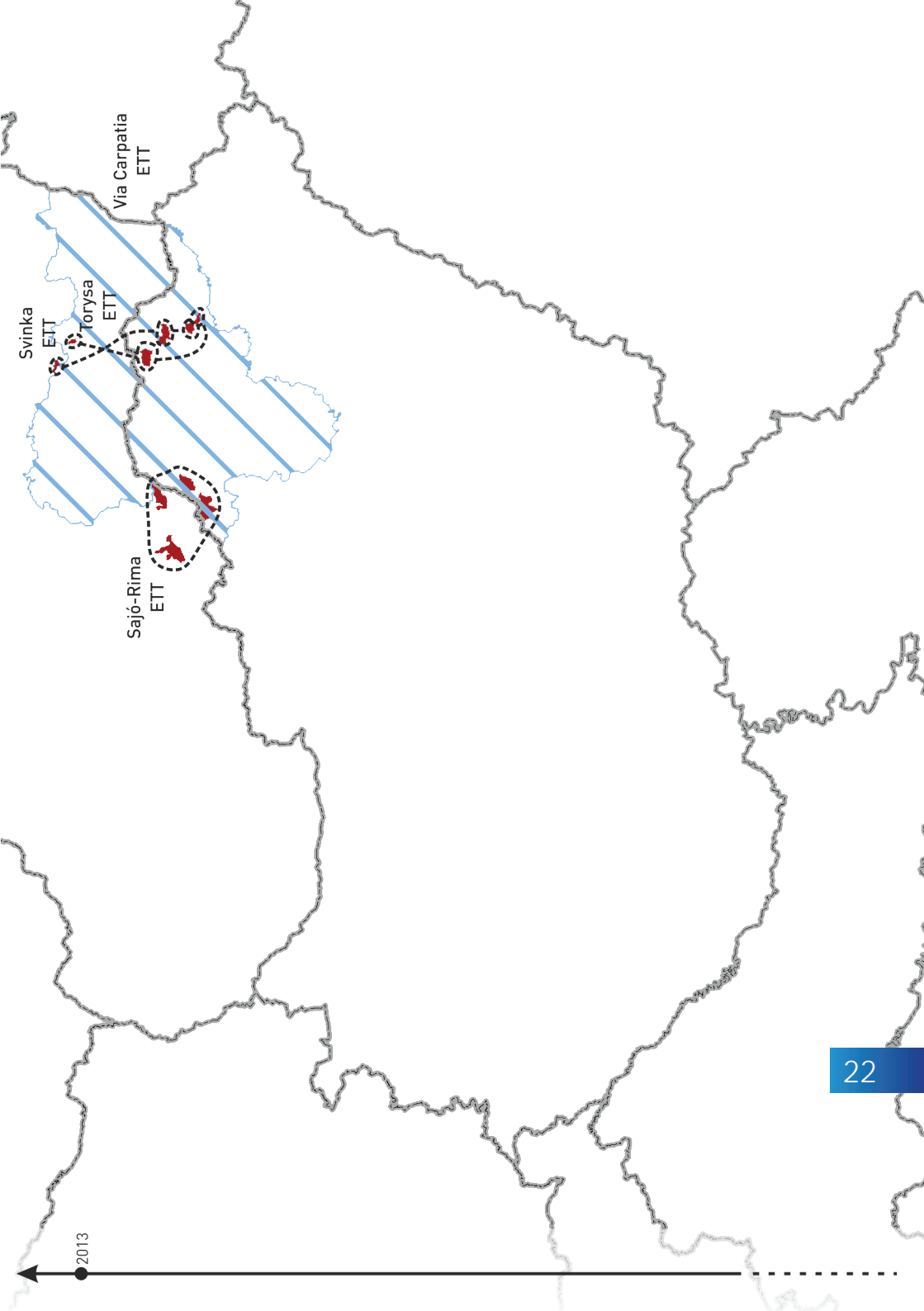
2012

Európai Közös
Jövő Egitő ETT

Európa-kapu
ETT

Bodrogközi
ETT

Pannon
ETT

Svínka
ETT

Torysa
ETT

Sajó-Rima
ETT

Via Carpatia
ETT

2013

Magyarországon
bejegyzett ETT

Szlovákiában
bejegyzett ETT

Pannon ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2012. április 18.
Székhelye	Pécs
Honlapjának címe	www.pannonegtc.eu

A Pannon ETT 2012-ben került bejegyzésre, pécsi székhellyel. Magyarországról elsősorban Baranya, Somogy, Tolna és Zala megyei entitásokat egyesít. Rajtuk kívül Baja városa, illetve három szlovén község a tagja. A tagok között túlnyomó többségben vannak a helyi önkormányzatok (54, közülük 23 város és 31 község), tag továbbá három megyei önkormányzat, valamint két regionális szinten meghatározó intézmény (Duna-Dráva Nemzeti Park, Pécsi Tudományegyetem). 2013 végén csatlakozott egy horvát zsupánság és egy község az ETT-hez, jelenleg a horvát engedélyezési eljárás zajlik.

A Pannon ETT céljait a területi koordináció elve alapján azon feladatok jelentik, melyeket a tagönkormányzatok közvetlenül nem látnak el (vagy nem mindegyikük), azonban hatékonyságának növeléséhez közös térségi érdek fűződik. A Pannon ETT elsődleges célja a dél-dunántúli régió gazdasági fejlesztése, a határon túli területeknek a fejlesztési koordinációba történő bevonása révén.

Pons Danubii ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2010. december 15.
Székhelye	Észak-Komárom (Szlovákia)
Honlapjának címe	www.ponsdanubii.eu

A Pons Danubii ETT-t három-három magyar, illetve szlovák városi jogállású település alapította 2010-ben. Az együttműködés azóta további egy taggal bővült. Az ETT az elmúlt évek során számos projektet (köztük nagy értékű infrastrukturális beruházásokat is) valósított meg.

A csoportosulás konkrét céljai:

- » a határ menti kohézió erősítése a csoportosulás egész területén;
- » projektek végrehajtása a közös stratégiai fejlesztések érdekében;
- » a csoportosulás tagtelepüléseinek területén élő polgárok mindennapi életének megkönnyítése.

Fejlesztési céljai érintik a térség jövője szempontjából releváns területeket: közlekedés, gazdaság, idegenforgalom, energetika (a megújuló energiaforrások felhasználásának támogatása), kultúra, környezet, humán erőforrás-fejlesztés, oktatás (ezen belül szoros együttműködés a harmadfokú oktatás területén), a közintézmények együttműködése (ezen belül szakemberek cseréje), sport, egészségügy, katasztrófavédelem.

pons danubii

Rába-Duna-Vág ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2011. december 10.
Székhelye	Tatabánya
Honlapjának címe	www.rdvegtc.eu

A Rába-Duna-Vág ETT létrehozását Komárom-Esztergom megye kezdeményezte 2010-ben, de az együttműködés gyökerei a korábbi évekre is visszanyúlnak. Az eredeti elképzelés a formálódó Duna Stratégia keretein belül földrajzilag meghatározó szerepű magyar-szlovák Duna-szakasz integrált fejlesztését célozta. Ennek megfelelően az együttműködésre Győr-Moson-Sopron megyét, Szlovákiából a Nagyszombati és a Nyitrai kerületet kérték fel. (Utóbbi végül nem csatlakozott.)

Az ETT alapítási folyamata 2011 végére zárult le, december 10-én jogerőre emelkedett fővárosi bírósági nyilvántartásba vételi végzéssel. A szervezet 2012. január 1-jén tatabányai székhellyel kezdte meg a tényleges működését.

Az együttműködés stratégiai területei: infrastruktúra, energetika, információtechnológia, gépjárműipar, turizmus, oktatás, kultúra, sport, közös projektek programmenedzsmentje, a Duna és mellékfolyóival kapcsolatos fejlesztések, logisztika, kis- és középvállalkozások támogatása, környezetvédelem és mezőgazdaság.

Sajó-Rima ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2013. április 3.
Székhelye	Putnok
Honlapjának címe	www.sajorima.eu

A Sajó-Rima ETT az azonos nevű eurorégió központi térségében, négy városi jogállású taggal (Putnok és Ózd Magyarországról, Rimaszombat és Tornalja Szlovákiából) alakult. A partnerek által beazonosított közös fejlesztési területek: gazdaságfejlesztés, térségi infrastruktúra fejlesztése, közös területi tervezés, területrendezés és területfejlesztés összehangolása, a közintézmények és a társadalmi szervezetek együttműködése, környezetvédelem, természetvédelem, vízügy, katasztrófaelhárítás, egészségügy, szociális együttműködés.

A régió legnagyobb problémáját a magas munkanélküliség jelenti, ezért az ETT 2014-ben kezdeményezte a tágabb térség munkaügyi szervezetei közötti együttműködés kialakítását, a fellépések összehangolása érdekében. Az együttműködéshez a határ mindkét oldaláról sikerült megnyerni a szakmai szervezetek partnerségét.

Az ETT 2014-ben készíti el fejlesztési stratégiáját.

Via Carpatia ETT

Jogerős bejegyzésének időpontja	2013. május 31.
Székhelye	Kassa (Szlovákia)
Honlapjának címe	nincs

A két megye hivatalos képviselőinek megegyezése értelmében a Via Carpatia ETT alapító tagjai a Kassai Kerületi Önkormányzat és Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Önkormányzata. Megalakítását elősegítette az azonos nevű, Észak- és Dél-Európát összekötni hivatott közlekedési folyosó ügye, amelynek megépítése a két alapító tag számára kulcsfontosságú. Az alapító okiratokról a magyar és a szlovák fél elsőként 2012 májusában egyeztetett. A tárgyalási folyamatok 2012 végén sikerrel zárultak, és ennek eredményeképpen 2013. január 9-én Kassán ratifikálták a dokumentumokat. Az ETT-t a szlovák oldalon jegyezték be, 2013. május 31-i dátummal.

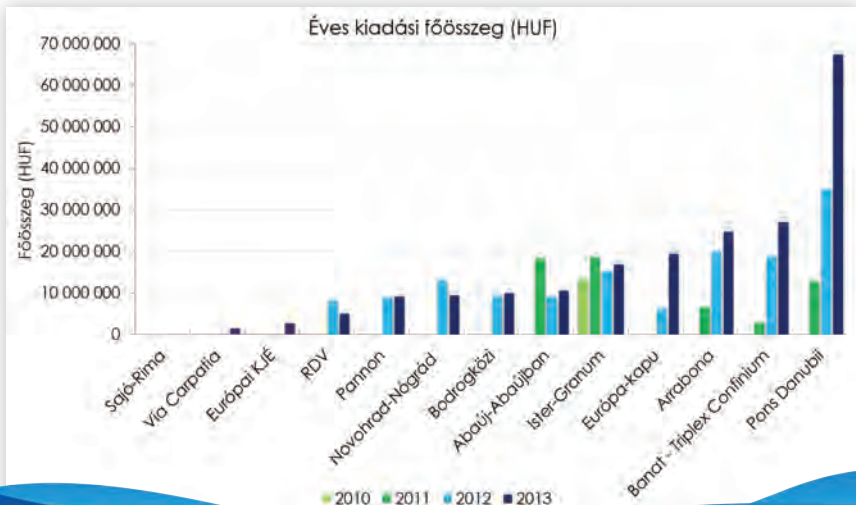
Az ETT megalapításának célja a tagok között megvalósuló, határon átnyúló, nemzetközi szintű és interregionális együttműködés megkönnyítése és előmozdítása, a gazdasági és társadalmi összefogás megerősítése érdekében, főként a határon átnyúló projektek és programok lebonyolítása révén.

3 A magyar részvételű ETT-k számokban

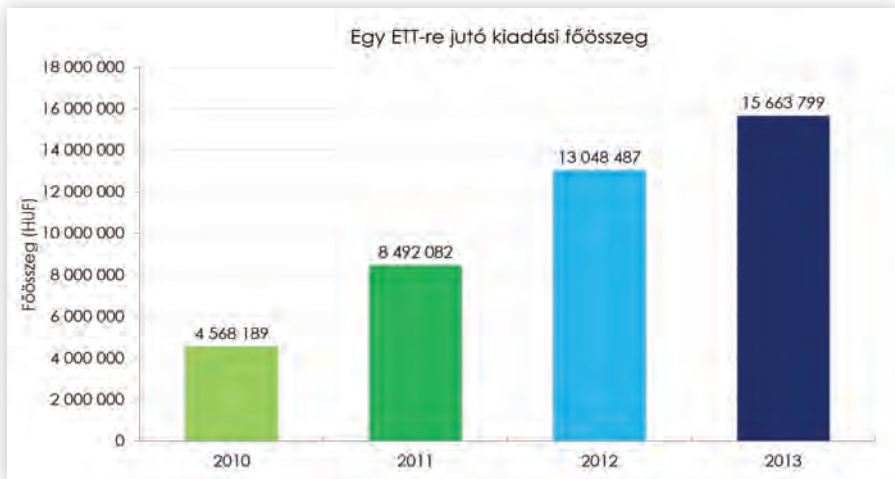
A magyarországi ETT-k száma a kormányhatározat elfogadása óta dinamikusan növekszik. Ez nem jelenti azt, hogy minden ETT életképes, és hogy komoly befolyást lenne képes gyakorolni az adott határtérség fejlődésére, de többüknek ez már sikerült.

A diagramok igazolják, hogy az ETT-k valós határ menti fejlesztési munkát végeznek, és további támogatásuk, megerősítésük révén hatékonyan járulhatnak hozzá a határ menti gazdaságfejlesztéshez.

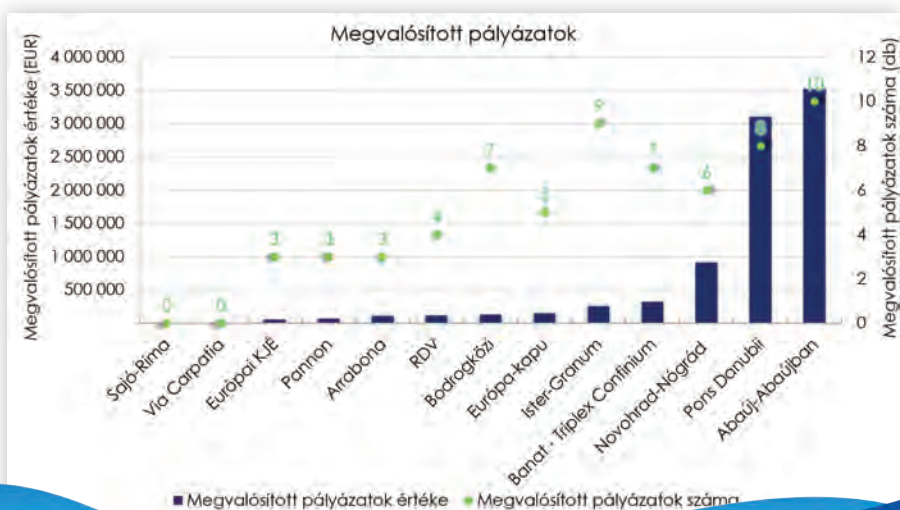
Nem pusztán az ETT-k száma növekedett az elmúlt négy év során, hanem pénzügyi kapacitásai is erősödtek. A KIM-támogatás minden esetben meghatározó jelentőségűnek bizonyult az elindulás szempontjából. Ugyanakkor több ETT tudta ezen a támogatáson felül látványos mértékben bővíteni pénzügyi mozgásterét, amit a kiadási főösszegek alakulása is példáz. Kiemelkedik e tekintetben a Pons Danubii ETT, amelynek 2013-as mérlegében már megközelítette a 70 millió forintot az éves ráfordítás mértéke.

Ezzel együtt látványosan emelkedett az egy ETT-re jutó kiadási főösszeg értéke is, jóllehet a KIM-támogatás mértéke nem nőtt, hanem fajlagosan folyamatosan csökkent (az ETT-k növekedő számának köszönhetően).

A pénzügyi stabilitás erősödése részben annak köszönhető, hogy az elmúlt évek során a magyar részvételű csoportosulások számos határ menti fejlesztésnek voltak a gazdái. A pályázati aktivitás terén élen jár az ABAÚJ-ABAÚJBAN, az Ister-Granum és a Pons Danubii ETT, de – megalakulásuk időpontjának függvényében – a többi csoportosulás is aktív ezen a téren.

A megvalósított projektek értéke között ugyanakkor igen jelentős különbségek mutatkoznak. Míg az ETT-k többsége (pénzügyi feltételeihez igazodva) kisebb értékű pályázatok megvalósítását tudta csak felvállalni, az ABAÚJ-ABAÚJBAN és a Pons Danubii ETT e tekintetben is kiemelkedő munkát végzett.

Az ABAÚJ-ABAÚJBAN ETT a csoportosulás tagtelepülésein végrehajtott fejlesztések koordinátoraként az elmúlt években több nagy értékű pályázatot is megvalósított. Kiemelkedik ezek közül az Abaúji turisztika határok nélkül elnevezésű gyűjtőprojekt, amelynek keretében összesen 9 településen valósultak meg kisebb-nagyobb, turisztikai célú beruházások, turisztikai információs pont létrehozásától 3 fedett kőszinpad megépítésén keresztül tájház és emlékház létesítéséig. Több tucat út menti idegenforgalmi információs táblát helyeztek ki, DVD és kiadványok készültek. Ugyancsak magas értékű projekteket jelentettek a képzési és konferenciaközpontok, amelyeket szintén a magyar-szlovák program támogatásával valósítottak meg. (A fejlesztési összegek azért nem jelennek meg az EGTC kiadási főösszegében, mert az EGTC nem tulajdonosa az objektumoknak, azoknak az ETT tagjai a tulajdonosai, a fejlesztések az egyes tagtelepüléseken valósulnak meg.)

A Pons Danubii ETT legnagyobb projektje egy közel 20 km-es kerékpárút megépítése, amely Dél-Komárom és Gúta között teremti meg a közvetlen turisztikai kapcsolatot. Az ETT ezen kívül QR-kód alapú turisztikai információs rendszert fejlesztett Észak-Komáromban, megtervezte a négy magyarországi tagtelepülés közös vízvezető rendszerét, egy saját médiafejlesztést is megvalósított, és segíti a határ menti munkaerőpiac alakulását.

Meg kell említeni, hogy a Novohrad-Nógrád Geopark kiemelt beruházása is meghaladja a félmillió eurót, amelynek menedzselését az ETT munkatársai látják el.

A fenti adatok ismeretében talán nem meglepő, hogy az ETT-k egyre népszerűbbek az adott térségben, és az elmúlt években taglétszámuk jelentősen nőtt.

Az alapításkor mért 274-gyel szemben 2014 nyarán már 332 önkormányzat és intézmény vett részt az ETT-k munkájában.

A fejlesztések hatásának tudható be az is, hogy az ETT-k alkalmazotti létszáma is több mint kétszeresére bővült az alapításkori helyzethez képest. Kivételt jelent az ABAÚJ-ABAÚJBAN és a BODROGLŐZI ETT, amelyek menedzsmentjét külső szervezetként a Vitea Alapítvány és az IFI Alapítvány látja el.

4 Az ETT-k szerepe a határok légiesítésében

Az előbbiekben láthattuk, hogy az ETT-k sikeres szereplői a határ menti terület- és gazdaságfejlesztésnek. Ugyanakkor 2010 óta a csoportosulások fontos szerepet játszanak a határok légiesítésében a határ menti térségek társadalmainak egymáshoz közelítése, a határon átnyúló együttműködés ügyének társadalmasítása révén.

Pálfi István előkészítő munkája, valamint a 2010-es kormányhatározatból következő kormányzati szintű támogatás révén mára az ETT-k a határon átnyúló együttműködés elismert szereplőivé váltak Magyarországon és a tágabb térségben is. Elmondható, hogy alkalmassá váltak arra, hogy a 2014–2020-as költségvetési időszakban a korábbinál sokkal komolyabb, a határ menti gazdaságfejlesztéshez és területi integrációhoz kapcsolódó feladatokat is ellássanak.

A társadalmasítás egyik eszköze a partnerségi hálózatok kialakítása. Az ABAÚJ-ABAÚJBAN és a BODROGKÖZI ETT kimondottan egy-egy partnerségi hálózatból erősödött ETT-vé. A Sajó-Rima ETT rögtön megalakulása után első lépésként egy határon átnyúló munkaerőpiaci fórumot hozott létre. Az Európai Közös Jövő Építő ETT egyik első dolga volt egy regionális szintű katasztrófavédelmi együttműködés kialakítása.

A BTC ETT ingyenesen elérhető üzleti partnerkereső portált létesített, amely elsősorban a régió magyar, román és szerb térségeiben működő kkv-k közötti kapcsolatok építését segítheti. Ezt támogatta a csoportosulás annak az expónak a megrendezésével is, amin mintegy 200 kkv vett részt, a magyar-szerb IPA-program jóvoltából.

Az Európa-kapu ETT sikertörténete a gazdák együttműködése. A rendszeresen összeülő gazdaklub a szakmai tapasztalatcsere fóruma. Ezen kívül évente váltakozó helyszínnel szerveznek vásárokat, és tanulmányutakat is.

A Novohrad-Nógrád ETT egy Visegrádi Alap által támogatott projekt segítségével kezdte meg a partnerségi hálózat kiépítését, az Ister-Granum ETT pedig már 280 helyi termelő és kézműves bevonásával látott hozzá egy regionális helyi termelői hálózat kialakításához.

A stratégiai tervezési folyamat is minden esetben együtt jár a szakmai partnerek megszólításával. Az Arrabona ETT kimondottan azzal kezdte a stratégiakészítést, hogy a szakmai partnereket meghívta egy fórumra, amelyen a fejlesztési alapelvek tisztázása történt meg.

A Pons Danubii médiaprojektje révén nemcsak a partnerségben részt vevő helyi televíziók közötti kapcsolatok alakultak ki, hanem magának az ETT-nek az ügyét is sikerült a szélesebb közönséghez eljuttatni, mivel a regionális híradóban ETT-s hírek is megjelentek.

A társadalmatisítás másik eszközét az ETT-k rendezvényei jelentik.

Az Ister-Granum ETT a 2006-ban a Ghmyes együttes által alapított Szikince fesztivál rendezését vállalta fel az elmúlt években. A jelenleg kistérségi jellegű ösztönművészeti fesztivál a jövőben regionálissá bővíülhet.

A Novohrad-Nógrád ETT minden évben bekapcsolódik az Európai és a Globális Geoparkok Heteinek rendezvényeibe, amikor a látogatók betekintést nyerhetnek a földtani értékek védelmébe és turisztikai hasznosításának munkájába.

Az ABAÚJ-ABAÚJBAN és a BODROGKÖZI ETT (ahol a települési vezetők közötti kapcsolatok nagyon erősek, a tagok kéthavonta üléseznek változó helyszínnel), minden tavasszal rendezvénysorozat keretében mutatkozik be a tagtelepüléseken. Az „EGTC-s napok” keretében szakmai és kulturális programok garantálják, hogy az ETT és a határon átnyúló együttműködés gondolata minél szélesebb közönséghez jusson el.

A BTC ETT egyik sikeres projektje volt a Tánc és zene határok nélkül című, amelynek keretében egy nemzetközi néptáncfesztiválra, valamint a térség szülőltérére, Bartók Bélára emlékezve kamarakonzertekre került sor. Az ETT fejlesztési stratégiájában központi szerepet kapott a kulturális innováció témája, amelynek szervező elve szintén a soknemzetiségű Bánát kulturális hagyományainak és a bartóki életmű ismertségének növelése.

A Pons Danubii ETT a Europe for Citizens program támogatásával nagyszabású rendezvénysorozatot szervezett, amely magában foglalt szakmai műhelyt, kulturális programokat, valamint vízi és kerékpáros túrát is. Az Európa-kapu ETT egyik legelső PR-rendezvénye szintén egy kerékpáros túra volt a székhely Nyíradony és a romániai Székelyhíd között, közel 60 km hosszon.

Az egyes projektek disszeminációs feladatai szintén számos alkalmat biztosítanak az ETT-k ismertségének növelésére. Az RDV ETT megalakulását követően kimondottan a társadalmi kapcsolatok élénkítése céljával rendezett nemzetközi konferenciát 2012-ben, a Novohrad-Nógrád ETT pedig egy határ menti projekt jóvoltából mutatkozott be a szélesebb értelemben vett szakmai közönség előtt 2014-ben.

A BTC ETT 2014-ben közös fürdőjegyet bocsátott ki a régió két nagy termálfürdőjének bevonásával, így a vendégek egy jeggyel két fürdőt látogathattak meg, és egyben tudomást szerezhettek az ETT létezéséről is.

A fenti példák igazolják, hogy az ETT-k nem egyszerűen szereplői, hanem mozgatói a határ menti együttműködéseknek a magyar határok mentén. A program folytatódik...

1067 Budapest, Teréz körút 13.
+36 1/32-12345
cesci@cesci-net.eu
www.cesci-net.eu

A kiadvány megjelenését a
Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
támogatta.